

Cvičení č. 3. Ekonomická rovnováha

(předpokládáme uzavřenou ekonomiku $\rightarrow NX = 0$)

1. Předpokládejme, že se vláda rozhodne snížit daně, aby zvýšila výdaje na soukromou spotřebu a investiční výdaje.

- Může tato politika uspět v dosažení obou cílů?
- Co se stane v rovnováze s úrokovou mírou v důsledku této politiky?
- Jedná se v tomto případě o příklad vytěsnění soukromých investic? Vysvětlete.

2. Které z následujících produkčních funkcí vykazují klesající mezní výnosy z výrobního faktoru práce:

- $F(K,L) = 2K + 15L$
- $F(K,L) = \sqrt{KL}$
- $F(K,L) = 2\sqrt{K} + 15\sqrt{L}$

3. Předpokládejme, že produkční funkce firmy vykazuje rostoucí výnosy z rozsahu. K výrobě je potřeba jak kapitál, tak práce a oba výrobní faktory vykazují klesající mezní produktivitu.

- Vysvětlete jak je možné, že má firma rostoucí výnosy z rozsahu a klesající mezní produktivitu pro oba výrobní faktory.
- Pokud firma zvýší objem najímané pracovní síly a ponechá konstantní objem kapitálu, jaký bude dopad na reálnou mzdu a reálnou cenu kapitálu?
- Pokud firma zvýší objem obou najímaných výrobních faktorů o stejné procento, jaký bude dopad na reálnou mzdu a reálnou cenu kapitálu?

4. Předpokládejme, že úřednická vláda sníží vládní výdaje a zvýší daně.

- Jaký bude dlouhodobý dopad takovéto vládní politiky na soukromé úspory, vládní úspory a národní úspory?
- Pomocí IS grafu určete jaký bude dopad takovéto politiky na úspory, investice a reálnou úrokovou míru

Jak by se výsledky změnily, pokud by po volbách úřednickou vládu nahradila levicová strana a prosadila současné zvýšení sociálních dávek a snížení daně z příjmu pro nízkopříjmové domácnosti? Jak by se odpověď změnila, pokud by úspory závisely na úrokové míře? Jak by se odpověď změnila pokud by se jednalo o otevřenou ekonomiku?

5. Předpokládejme, že nejmenovaná pravicová strana prosadí snížení jak vládních výdajů, tak daní.

- Pokud bylo snížení výdajů i daní provedeno o stejnou částku, vysvětlete jaký bude dlouhodobý dopad této politiky na soukromé úspory, veřejné úspory a národní úspory.
- Pomocí IS grafu určete jaký bude dopad takovéto politiky na úspory, investice a reálnou úrokovou míru
- Vysvětlete jak velikost změny zakreslené v bodě b) závisí na mezním sklonu ke spotřebě

6. Máme ekonomiku charakterizovanou následujícími rovnicemi:

$$Y = C + I + G$$

$$Y = 200$$

$$C = 23 + 0.8(Y - T)$$

$$I = 50 - 9r$$

$$G = 60$$

$$T = 40 + 0.1Y$$

- a) Vypočtete národní úspory, soukromé úspory a veřejné úspory.
- b) Určete rovnovážnou úrokovou míru.
- c) Předpokládejme, že se výstup zvýší na 209. Proveďte znovu výpočty (a) a (b). Vysvětlete důvod změny úrokové míry.
- d) Co způsobilo změnu v soukromých úsporách? Proč se změnila veřejná úspora?

7. Předpokládejme, že produkční funkce ekonomiky má podobu Cobb-Douglasovy funkce s parametrem $\alpha = 0,3$.

- a) Předpokládejme, že imigrace zvýší pracovní sílu o 10%. Jak se změní celkový výstup (v procentech)? Co se stane s reálnou mzdou a s reálnou cenou kapitálu?
- b) Předpokládejme, že dotace z EU zvýší domácí kapitálovou zásobu o 10%. Jak se změní celkový výstup (v procentech)? Co se stane s reálnou mzdou a s reálnou cenou kapitálu?
- c) Předpokládejme, že technologický pokrok zvýší hodnotu parametru A o 10%. Jak se změní celkový výstup (v procentech)? Co se stane s reálnou mzdou a s reálnou cenou kapitálu?

8. Pokud vláda zvýší daně o 100 mld. a mezní sklon ke spotřebě je 0,6, o kolik se změní následující veličiny:

- a) veřejné úspory
- b) soukromé úspory
- c) národní úspory
- d) investice